

Meilės kalbų yra daug, arba Kada įtėv

Vos prakalbus apie užsieniečių galimybes įvaikinti, užverda aršios diskusijos. Dažnas lietuvis piktinasi, kad valstybinės institucijos lengva ranka atiduoda baltapūkius žydraakius lietuvaikius užsieniečiams. Tikimės, kad besipiktinančių gretos bent truputį sumažės, kai žmonės sužinos, kad ne taip lengvai mūsų vaikai atiduodami į svetimus kraštus, – tik tada, kai patys lietuviai jų nenori priimti į savo šeimą.

Pradėti reikėtų nuo apibrėžimo, kas gi yra tas užsienietis. Tai – asmuo, kuris nuolat gyvena užsienyje. O įvaikinimo procedūra priklauso nuo būsimų įtėvių nuolatinės gyvenamosios vietos. Taigi jei, tarkim, Suomijos piliečiai nuolat gyvena Šiauliuose, jie gali įsivaikinti lietuvaiki. Norėdami tai padaryti, jie turi kreiptis į Šiaulių miesto savivaldybės Vaiko teisių apsaugos skyrių.

O užsieniečiai, gyvenantys ne Lietuvoje – visai kaip ir lietuviai, nuolat gyvenantys užsienyje – norėdami pradėti įvaikinimo procedūrą, turėtų kreiptis į nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės kompetentingas institucijas dėl įvaikinimo. Būtent

jos atlieka šeimos įvertinimą dėl galimybės būti įvaikintojais. Tik įvertinus šeimą teigiamai ir davus leidimą įvaikinti (o tai gali užtrukti net ir daugiau nei metus),

Užsieniečiai vaikų ieško Lietuvoje, nes jų pačių šalyse vaikų namų nebėra. Būtent to mes siekiame ir Lietuvoje!

šeima gali kreiptis dėl tarptautinio įvaikinimo iš Lietuvos (beje, ir tai neįvyksta per savaitę).

Svetur gyvenantys užsieniečiai dėl lietuvaičio įvaikinimo gali kreiptis tik per įgaliojimus veikti tarptautinio įvaikinimo srityje Lietuvoje turinčias užsienio valsty-

bės institucijas. Iš viso jų pasaulyje yra 11. Kaip įprasta, visos jos dirba tarptautinio įvaikinimo srityje ne tik su Lietuva, bet ir su kitomis šalimis.

Ne visi tame pačiame sąrašė

Nors įvaikinimo procedūra iš esmės yra vienoda, tačiau norinčiųjų įsivaikinti sąrašai yra du. Sutrumpintai jie vadinami Lietuvos Respublikos piliečių ir Užsieniečių sąrašais.

- Į pirmąjį patenka LR piliečiai, nuolat gyvenantys Lietuvoje.
- Į antrąjį – LR piliečiai, nuolat gyvenantys užsienyje. Taip pat – sutuoktiniai, kurių vienas yra LR pilietis, o kitas – užsienietis. Ir užsieniečiai, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta yra Lietuvoje.

Vaikas, įrašytas į galimų įvaikinti vaikų apskaitą, visų pirma siūlomas įvaikinti šeimoms, įtrauktoms į pirmąjį sąrašą. Ir tik tuomet, jei per šešis mėnesius įtėvių ar globėjų šeima neatsiranda, tokiam vaikui ieškoma globėjų šeima iš antrojo sąrašo.

Siūlant mažylį įvaikinti įtėviams iš jo, visuomet atsižvelgiama į jo auklėjimo paveldimumą, etninę kilmę, kultūrinę priklausomybę ir gimtąją kalbą. Taigi pirmenybė įvaikinti suteikiama lietuvišką kilmę turintiems asmenims.

Jei norite palyginti, galime pasakyti, kad šiuo metu Užsieniečių sąrašė yra 45 šeimos, o LR piliečių sąrašė – 85 šeimos.

Užsieniečiai renkasi ir turinčius bėdų

Nuo 2012 m. užsieniečiai, nuolat gyvenantys ne Lietuvoje, į Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos gali kreiptis tik dėl vaikų, turinčių specialiųjų poreikių (jei jiems ne mažiau nei aštuoneri metai), sveikatos sutrikimų, ar norėdami įvaikinti ne mažiau nei tris brolius arba seseris. Ši taisyklė netaikoma užsienyje gyvenantiems lietuviams (LR piliečiams) ir mišrioms šeimoms – jie gali įvaikinti ir vaikus, neturinčius specialiųjų poreikių.

Pasidomėję apie užsienio šeimų lūkesčius dėl pageidaujamo įvaikinti vaiko, išgirdome, kad daugiau nei pusė Užsieniečių sąrašė esančių šeimų neteikia reikšmės pageidaujamo įvaikinti vaiko

riaais gali tapti užsieniečiai

lyčiai. Dauguma šeimų linę svarstyti gali- mybę įvaikinti sveikatos sutrikimų turintį vaiką. 35 proc. šeimų turi lūkestį įvaikinti geros sveikatos vaiką, 25 proc. porų pagei- dautų mažylio, kuriam nustatyti išgydomi sveikatos sutrikimai, o 40 proc. šeimų aps- kritai nenurodo lūkesčių dėl pageidauja- mo vaiko sveikatos. Tą ypač verta pabrėžti tiems, kurie tiki, jog užsieniečiai išsiveža mūsų „tautos žiedus“, jiems tenka viskas, kas geriausia. Taip tikrai nėra. Ir vietoje to, kad daug bambėtume, verčiau patys labiau rūpintumės paliktais vaikais.

Užsieniečiai, paklausti, kodėl jie ieško mažylių Lietuvoje, atsakymą motyvuoja tuo, kad jų šalies kultūra ir tradicijos panašios kaip Lietuvoje. Arčiau esančių šalių gyventojų motyvas – ir netolimas atstumas. Tačiau tiesa ir tai, kad jų pačių šalyse nebėra vaikų namų. Būtent to mes dabar garsiai siekiame Lietuvoje!

Vaikai įvaikinimui ruošiami

Bene labiausiai rūpi sužinoti, ar vaikai koku nors būdu ruošiami įvaikinimui užsienyje. Juk net ir susikalbėti su būsi- mais tėvais reikia. Pasirodo, vaikų glo- bos namų darbuotojams organizuojami mokymai, kaip ruošti vaikus globai šeimo- je ir įvaikinimui. Tiesa, mokymų tikslas nėra vaikų ruošimas būtent tarptautiniam įvaikinimui.

Esant konkrečiam atvejui, dažniausiai laikomasi tokios praktikos – šeimos atsto- vas įvaikinimo tarnybai atsiunčia šeimos nuotraukas bei prisistatymo laišką, kuris perduodamas globos namams, o globos namuose dirbantis artimiausias vaikui

asmuo šeimą pristato vaikui. Kai sužino- ma, kada ji atvyksta į Lietuvą susipažinti su vaiku, Tarnybos specialistai telefonu susisiečia su globos namais, išsiaiškina, ar vaikas siūstą informaciją gavo, kaip ją priėmė, ar yra pasirengęs pirmajam susi- tikimui su šeima. Vėliau šeimos atstovas Tarnybą informuoja apie pirmąjį šeimos ir vaiko susitikimą. Jei jis praėjo sėkmingai, šeima sutiko įvaikinti vaiką, o vaikas (tuo atveju, jei jis vyresnis) sutinka būti įvai- kintas, tarptautinio įvaikinimo procedūra tęsiama toliau.

Ar saugomas ryšys su tėvyne?

Tiems, kuriems svarbu, kad paliekantys tėvynę vaikai išsaugotų ryšį su tėvyne, turime pasakyti, kad tėviai, gyvenantys ne Lietuvoje, oficialiai tam neišsipareigoja. Tačiau įvaikinusiai šeimai atstovaujanti įgaliota institucija Tarnybai privalo teikti specialias ataskaitas, kurias sudaro pranešimai apie įvaikinto vaiko integraci- ją į šeimą, gyvenimo sąlygas, vystymąsi, sveikatą, taip pat nuotraukas, vaizdo įra- šus. Šias ataskaitas per pirmuosius dvejus metus po įvaikinimo privalu teikti du kartus per metus, kitus dvejus – kartą per metus, o po ketverių metų – tik kai to pareikalauja Tarnyba. Iš pateikiamų ataskaitų matyti, kad vyresnio amžiaus įvaikinti vaikai žino savo kilmę, prisimena Lietuvą, palaiko ryšį su joje gyventi liku- siais broliais, seserimis, kitais giminaičiais, draugais iš vaikų globos namų. Neretai užsieniečių šeimos atvyksta su įvaikintais vaikais į Lietuvą aplankyti globos namų bei įvaikių giminaičių.

Patys neimame, bet atiduoti nenorime

Ir vis dėlto, kodėl mes taip pykstame, kad užsieniečiai džiaugiasi galėdami įvaikinti lietuvaičius? Juk vaikų namai – pilni be tėvų globos likusių vaikų. Tikrai visiems norintiems užtektų.

Psichologė
**ROSITA
PIPIRIENĖ**

Tačiau mūsų tauta – maža ir intravertiška. O išilaidė tik todėl, kad buvo vieninga. Taigi nieko keista, kad neramu, jog kažkas dar labiau nori ir gali sumažinti jos žmonių skaičių. Tai

pasąmoninė baimė būti sunaikintiems, baimė prarasti lietuviybę.

Kai kurie žmonės, besipriešinantys tarptautiniam įvaikinimui, įsitikinę, kad toli nuo gimtinės išvežti vaikai labai traumuojami. Bet ar gyven- dami vaikų namuose jie kenčia mažiau?

Visi mes esame skirtingi. Todėl sakyti, kad visi lietuvaičiai burba dėl tų pačių priežasčių, tikrai negalime, o ir neturime tam teisės. Juk kalbame ne apie daiktą, o apie mažą žmogutį, kurio priėmimas į šeimą yra rimtas ir atsakingas žingsnis. Ar jį žengsime, lemia ne tik turimos gyvenimo sąlygos, bet ir auklėjimas, požiūris, įsitikinimai, galų gale – puoselėjamos vertybės.

BIRUTĖ NAUJOKĖ, konsultavo Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos specialistai

Gjaro CARE

Atsipalaiduok,
atsigaivink,
atsinaujink!

ELGON®

„Elgon Primaria“ – Moterims skirtas šampūnas ir losjonas nuo plaukų slinkimo su mėlynaisiais bei žaliaisiais dumbliais ir keratino aminorūgštimis, be parabenų. Skatina naujų plaukų augimą, gerina elastin- gumą, galvos odos drėkinimą bei medžiagų apykaitą. Net 20 keratino aminorūgščių – pagrindinė plaukų ir odos sudedamoji medžiaga. Be to, sudėtyje gausu vitaminų, mineralų ir mikroelementų: natrio, kalcio, vario, cinko, magnio ir kitų kolageno darinių, vitamino PP, saldžiųjų vaisių rūgščių ir provitamino B5 – stipraus odos ląstelių augimo ir atnaujinimo stimulatoriaus.

EUROCOMFORT

Medicininis elastinis diržas po gimdymo

Medicininis elastinis diržas skirtas naudoti po gimdymo, po stuburo operacijų arba traumų, sergant osterochon- droze, radikulitu. Diržas padeda taisyklingai stovėti ir išvengti įvairių patologijų. Laipsniškai kintancio suspau- dimo kompresinis elastinis diržas užtikrina stuburo ir pilvo raumenų palaikymą. Gali būt naudojamas reabilita- ciniu periodu. Patogu užsidėti, reguliuojamas suspaudi- mas, lengva judėti. **Sudėtis:** 85% medvilnė, 15% elasta- nas. **Gamintojas:** Pietro Colombo & C.SAS Italija.

Gjaro CARE

Oficialus atstovas Lietuvoje:

Tel.: 8 655 20 990

Produktus galite įsigyti el. parduotuvėje
www.garocare.lt ir vaistinėse

Meilė neturi tautybės

Netoliese gyvena dar dvi šeimos, įsivaikinusios po tris vaikus iš Lietuvos. Tai lyg gerasis įvaikinimo virusas, kuris plinta.

palikti. Juk kiekvienas vaikas – lobis. Ir dabar mes turime net tris lobius. Vienintelio, ko gailimės, kad ilgai sprendimą įsivaikinti atidėiojome.“

Gyvenimas pagreitėjo trigubai

Pora negražbyliauja – pradžia nebuvo lengva, o sunkių dienų buvo daugiau nei lengvų. Tačiau abu to sureikšminti nėra linkę. „Kai neturi vaikų ir iš karto namuose ima klegėti trys, kitaip ir būti negali, – įsitikinęs Marco. – Reikėjo kur kas greičiau suktis, nei buvome įpratę iki šiol, kai reikėjo pasirūpinti tik savimi ar vienam kitu. Tačiau sunkiausia buvo ne tai. Nelengva buvo laiku ir tinkamai reaguoti į skirtingo amžiaus vaikų poreikius, mums patiems susigaudyti savyje ir savo jausmuose, emocijose. Kartais atrodydavo, kad turiu pasidalyti į atskiras dalis, kad manęs užtektų visiems vaikams, nes konkurencija dėl mano laiko ir dėmesio buvo didžiulė. Kadangi mažiukas daugiausiai laiko praleisdavo su mama, aš dažniau būdavau su vyresneliais.“

Svarbu laikas, praleistas kartu

„Mums pasisėkė, kad net septynis mėnesius galėjome nuolat būti su vaikais – tėtis penkis mėnesius buvo išėjęs tėvystės atostogų, o dar du mėnesius – kasmetinių atos-

Vienu metu į šeimą atkeliaujantys trys mažyliai tėvų gyvenimą ne juokais apverčia aukštyn kojomis. Tik trynukų tėvai negali rinktis – auginti vieną ar tris mažylius, ir turi paklusti Aukščiausiojo valiai. O štai italai Francesca ir Marco rinktis galėjo. Tačiau vis tiek nusprendė į savo šeimą priimti ne vieną, o iš karto net tris vienos šeimos mažylius – tada septintus metus einančią Samantą, penkerių Davidą ir dvejų Osvaldą.

„**N**orėjome turėti šeimą, auginti vaikus, todėl ir pasirinkome šį kelią“, – pradeda pokalbį trijų vaikų mama. „Net ir turėdami biologinių vaikų, vis tiek būtume bent vieną mažylį įsivaikinę, – papildo žmoną Marco. – Apie tai kalbėjome jau nuo mūsų pažinties pradžios. Kol vienų vasaros atostogų metu, kurias leidome kartu su Francescos tėvais, pagaliau ryžomės žengti įvaikinimo keliu. Tąkart žmona susibarė su savo tėvais. Mes nutraukėme savo atostogą ir nuvykome tiesiai į teismą, kad pradėtume tvarkytis dokumentus dėl mūsų pripažinimo tinkamais tėvais“.

Tėvai bandė atkalbėti

Pora Italijoje kreipėsi į vieną organizaciją, dirbančią tarptautinio įvaikinimo srityje. Tarp šalių, su kuriomis ši organizacija bendradarbiauja, buvo ir Lietuva. Šeima pasirinko Lietuvą, mat Francesca negali skristi lėktuvu ilgiau nei šešias valandas. „Išgirdę apie galimybę įvaikinti Lietuvoje, pradėjome domėtis jūsų šalimi. Netrukus kartu su mūsų tėvais bei Francescos teta ir jos vyru atvykome susipažinti su Lietuva.“

Per mums atstovaujančią organizaciją pateikėme prašymą ir visus reikalingus dokumentus dėl įvaikinimo. Mus įrašė į galimų tėvų sąrašą. Iš

pradžią prašyme nurodėme, kad galime įvaikinti du vaikus, bet jau po metų patikslinome šį prašymą, vietoj dviejų vaikų įrašydami tris, – leidžiasi į prisiminimus laimingi tėvai, juokdamiesi, kad baimės iš karto tapti daugiavaikiais tėvais nebuvo, nes greičiausiai jie nelabai suprato, ką daro ir kas jų laukia. – Iš pradžių mūsų tėvai, turėdami daugiau gyvenimiškos patirties, bandė mus atkalbėti nuo noro įsivaikinti iš karto tris mažylius. Bet mudu Marco tėčiui tik priminėme, kad jis pats užaugino net ne tris, o penkis vaikus. O kai įsivaikinome šią šaunią trijulę, tėvų paklausėme, kurį, jų galva, iš jos turėjome

Rūtos Andrius nuotr.

Samanta kiekvieną vakarą meldžiasi už vaikus, likusius vaikų globos namuose. Kai sužinojo, kad jos draugė irgi įvaikinta, džiūgavo, kad jos maldos nenuėjo perniek!

tojų. Aš pirmus du mėnesius buvau išėjusi motinystės atostogų, o vėliau dirbdavau tik po keturias valandas per dieną. Į darbą eidavau tuomet, kai vaikai eidavo miegoti pietų miego, taigi nesimatymo laikas dar labiau sutrumpėdavo“, – antrina vyrui Francesca, pabrėždama, kad Italijoje vienus metus mamai darbo diena trumpinama dviem valandomis (tai būna laikas, skirtas kūdikiui žindyti, jis skiriamas nepaisant to, ar mažylis maitinamas mamos pienu, ar ne). Įvaikinti vaikai, atvykę į Italiją, laikomi naujagimiais, todėl ir visos mamiškos privilegijos taikomos, tarsi įmotė būtų pagimdžiusi pati.

O kalbos barjeras? „Iš pradžių net vaikų perklausdavome, ar jie teisingai suprato, ką mes norime jiems pasakyti. Juk atvykę į Italiją, jie dar tik mokėsi italų kalbos, o mes lietuviškai mokėjome vos keletą žodžių. Tačiau vaikai nebūtų vaikai – jie į viską žvelgia gerokai paprasčiau nei mes, suaugusieji. Mažiesiems net atrodė, kad mes kalbame lietuviškai. Taigi gana greitai jie prakalbo itališkai. Samanta ir Davidas po dviejų mėnesių pradėjo lankyti darželį, o po septynių mėnesių Samanta jau lankė pirmą pradinės mokyklos klasę“, – pasakoja.

Nieko nuo vaikų neslepia

Vardai – vienintelė likusi biologinių tėvų dovana šiems vaikams. Tiesa, Marco labai

norėjo vienam iš berniukų padovanoti senelio vardą. Juolab kad brolis, gimęs pirmagimiui, to nepadarė. Tačiau abu sutuoktiniai nusprendė, kad kur kas svarbiau išlaikyti tikruosius vaikų vardus, nes neketina nieko nuo vaikų slėpti apie jų kilmę.

„Samanta dažnai prieš miegą leidžiasi į prisiminimus apie gyvenimą Lietuvoje. Ji kiekvieną vakarą meldžiasi už vaikus, likusius vaikų globos namuose, kuriuose augo ir ji. Ir kai šią vasarą, juos aplankę, radome tik vieną mergaitę, kurią ji pažinojo, dukrytė nudžiugo, kad jos maldos nenuėjo perniek. Sužinojome, kad ir šiai Samantos draugei jau yra rasta šeima, beliko tik sutvarkyti teisinius dalykus, ir ji bus įvaikinta. Net šuniukas Rudis buvo „įvaikintas“, nes ir jo jau nebebuvo vaikų globos namuose, – šypsosi Francesca. – Dukrytė taip pat prisimena ir gyvenimą biologinėje šeimoje. Kai mes kartu su ja lankėmės Vaiko teisių apsaugos tarnyboje, kur yra jos asmens dokumentai, ji telefonu nufotografavo savo biologinio tėčio nuotrauką. Mama jau yra mirusi.

Ar mes nesibaiminame, kad vaikai, žinodami apie biologinius tėvus, mažiau mylės mus? Žinoma, ne. Vaikai turi žinoti, kad galima mylėti ir vienus, ir kitus tėvus. Niekas nekaltas, kad taip susiklostė gyvenimas, ir jie negali gyventi kartu su savo biologiniais tėvais. Jeigu bus galimybė užmegzti ryšius

Apsilankymo Lietuvoje metu

su biologiniu tėčiu, mūsų pareiga bus juos palydėti į šį susitikimą. Tai, kas svarbu yra mūsų vaikams, tas svarbu ir mums.“

Lietuva – tarsi antri namai

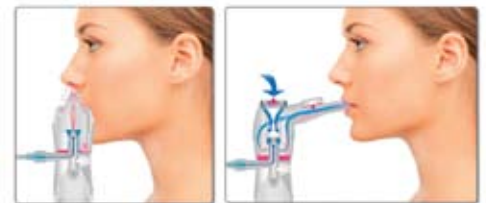
O paklausti, ar pasikeitė jų tarpusavio santykiai, tapus daugiavaikiais tėvais, Francesca ir Marco šypsosi: „O ne. Tik sumažėjo vienas kitam skiriamo laiko. Auginant tris

vaikus nuobodu nebūna – tik spėk suktis. Tačiau stengiamės išnaudoti kiekvieną laisvą akimirką, net vaikų pietų miegą, kad galėtume nors trumpai būti kartu. Prireikus visada su anūkais mielai lieka seneliai ar kiti giminaičiai. Sulaukiame netgi priekaištų, kad per retai juos paliekame artimųjų globai, – abu sutartinai tvirtina. – Netoliese gyvena dar dvi šeimos, įvaikinusios po tris vaikus iš Lietuvos. Tai lyg gerasis įvaikinimo virusas, kuris plinta. Dabar mums Lietuva – tarsi antra tėvynė. Į ją nuvykę jaučiamės tarsi namuose. Mes patys Lietuvoje jau viešėjome keturis kartus. Dabar Lietuvą labai nori pamatyti ir kiti mūsų giminaičiai. O Samanta užaugusi svajoja kartu su broliais Lietuvoje atidaryti restoraną – piceriją, kur būtų galima paskanauti itališkų picų ir spagečių, kuriuos visi mūsų vaikai labai mėgsta.“

RENATA MASLAUSKIENĖ

Inhaliatorius - nosies plovyklė Microlife NEB10A

Du viename

Teiraukitės vaistinėse. Informacija telefonu (8-5) 2745460

www.microlife.lt

